

VERSLAG DOORLICHTING

SKS DE TANDEM TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	6536
Instelling	SKS De Tandem Jan De Voslei 10 - 2020 ANTWERPEN
Beleidsverantwoordelijke	Caroline HAELEWAETERS
Telefoonnummer	03 432 41 20
E-mail	de.tandem.kleuter@stedelijkonderwijs.be
Website	www.stedelijkonderwijs.be/detandem
Bestuur	AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Scholengemeenschap	SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Stedelijk CLB Antwerpen Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN
Start- en einddatum doorlichting	30/09/2024 - 03/10/2024
Inspectieteam	Sigyn BLONDEEL Barbara LECOQ

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
5	Respecteert de kleuterschool de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de kleuterschool tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de kleuterschool aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de kleuterschool stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de kleuterschool of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de kleuterschool of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere kleuterscholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de kleuterschool. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de kleuterschool in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de kleuterschool niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de kleuterschool zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de kleuterschool gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de kleuterschool kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de kleuterschool aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De kleuterschool ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de kleuterschool een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de kleuterschool bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De kleuterschool organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Jan De Voslei 10 - 2020 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de kleuters wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school, op de regelgeving en is richtinggevend voor vernieuwingstrajecten. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in zowel de schoolwerking als de klaspraktijk. Dit blijkt onder meer uit de ontwikkelde visie op leerlingenbegeleiding, gelijke onderwijskansenbeleid en professionalisering. De implementatie van de prioriteiten gebeurt via een strategische planning met operationele doelen, daaraan gekoppelde acties, een tijdspad en vooropgestelde effecten. Door de actiefiches te integreren in het algemeen beleidsplan kan dit de samenhang van het beleid nog meer optimaliseren. De school moedigt een gedeelde verantwoordelijkheid aan om deze eigen visie te realiseren en stuurt deze bij waar nodig.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Het verbindend en waarderend school- en communicatieklimaat heeft een positieve invloed op de onderlinge afstemming en samenwerking onder de teamleden en met de ouders. De school heeft een formele overlegstructuur opgezet via leergemeenschappen waar de teamleden verwachtingen uitspreken en ideeën uitwisselen over lopende acties en ontwikkelingen. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden en creëert hierdoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het inzetten op kwaliteitsvolle interacties met denkstimulerende vragen laat zien dat leraren de kans en ondersteuning krijgen om vernieuwingen in de klaspraktijk door te voeren. De school werkt nauw samen met anderen om de schoolwerking, de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig en transparant over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat nog fragmentair of niet schoolbreed. De bestaande maatregelen en afspraken zijn nog niet altijd doelgericht en voldoende transparant voor alle teamleden. Dit is onder meer zo voor de woordenschatontwikkeling, het talig verrijken van de speelleerhoeken en de beginnende gecijferdheid bij de kleuters. Het vormt een werkpunt om de maatregelen en afspraken doelgericht te formuleren op zowel school- als deelteamniveau om zo een meer gelijkgerichte aanpak bij de leraren te realiseren. De werkwijze die het zorgteam benut om de leerlingenbegeleiding uit te werken en te implementeren kan hier mogelijk als hefboom dienen. De school ondersteunt de teamleden aan de hand van personele, financiële middelen en verdeelt de taken en verantwoordelijkheden evenwichtig. Ze laat echter kansen liggen om de uitvoering van de afspraken en maatregelen op de klasvloer bij alle leraren consequent op te volgen. Daarnaast zet de school de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen beperkt doelgericht in. De school stimuleert in voldoende mate de professionalisering op basis van individuele noden en in functie van de lopende schoolprioriteiten.

Cyclische evaluatie van de
kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING

De school evalueert verschillende relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Een belangrijk werkpunt is om de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de gelijke onderwijskansen en de leereffecten op schoolniveau systematischer en cyclischer in te bedden in het beleid. Zo kan de school de vooropgestelde effecten vanuit het prioriteitenplan over meerdere jaren optimaliseren door deze systematisch in kaart te brengen, te analyseren en te interpreteren.

Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit op basis van kwalitatieve bronnen. Ze laat echter kansen liggen om de expertise van haar relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Zo ontbreken onder meer formele bevestigingen van ouders over diverse kwaliteitsaspecten. De school levert inspanningen om bij haar evaluaties de resultaten van de verplichte taalscreening te benutten, maar doet dit op een aantal vlakken nog weinig diepgaand. Bij de vernieuwings- en veranderingstrajecten laat de school kansen liggen om de evaluaties te onderbouwen met duidelijke en objectieve gegevens. Hierdoor komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. De effecten op langere termijn in kaart brengen op basis van kwantitatieve output vormt nog een werkpunt voor het schoolteam.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. De school kan haar werkpunten nog doelgerichter en sterker uitwerken met acties die op een langetermijnperspectief zijn afgestemd.

4 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Ze verfijnen deze beeldvorming in afstemming met het zorgteam en de ouders. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen in overleg met interne en externe partners de aanpak, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Een doelgerichte, meetbare en specifieke zorgvraag formuleren vormt hierbij een aandachtspunt. De leraren volgen de effecten van het maatwerk en zorgactiviteiten op en sturen bij waar nodig. Ze laten evenwel nog kansen liggen om het effect van de verschillende zorgacties in kaart te brengen als toetssteen om na te gaan of de maatregelen en redelijke aanpassingen doeltreffend zijn.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze besteden de nodige aandacht aan een geleidelijke aanpak door duidelijke routines en een logische en stapsgewijze opbouw van activiteiten. De open en denkstimulerende vragen zetten de kleuters aan tot actief nadenken en leren. De leraren gebruiken geregeld werk- en groepeeringsvormen die kleuters stimuleren in het leren samenwerken en het aangaan van kwaliteitsvolle interacties. Zo biedt het werken in kleine groep extra oefenkansen tot verwoorden en geeft de nodige taalruimte. De leraren laten echter nog kansen liggen om de aanpak betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Ze selecteren en brengen themataal en schooltaal aan maar laten kansen liggen om deze nieuwe woordenschat visueel te ondersteunen. Het kleuterteam mist een gecoördineerde aanpak van woordenschatontwikkeling. Ze benutten niet altijd de mogelijkheid om de progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal en instructietaal te verwerken in hun hoekverrijking. Het vast hoekenaanbod uitbreiden met realistische en authentieke materialen met oog voor de maatschappelijke diversiteit, functionele opdrachten en het incidenteel leren is een verbeterpunt. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden kunnen de leraren intensifiëren. De meeste leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen efficiënt.

**Materiële leef- en
leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING**

De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Hiervoor benutten ze functioneel de aanwezige infrastructuur en vergroten de klas- en bewegingsruimte door de gangen en buitenruimte effectief in te zetten als speelleeromgeving. Om verhaalbegrip, woordenschatontwikkeling en talige interactie bij de kleuters te stimuleren kunnen de leraren het aanbod en de functionele aanwending van de boekenhoek nog versterken. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. Het is sterk dat leraren investeren in ondersteunende materialen en hulpmiddelen in functie van de zorgactiviteiten en in functie van specifieke zorgnoden van bepaalde kleuters.

**Leerlingevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Het is sterk dat de leraren een leeftijdsgebonden ordeningskader gebruiken om de harmonische ontwikkeling van de kleuters op te volgen. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, fair en breed. Een transparante en betrouwbare evaluatie aan de hand van concrete en éénduidige beoordelingscriteria vormt een aandachtspunt.

5 Respecteert de kleuterschool de regelgeving?

De kleuterschool moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- De aanwending van de SES-lestijden in het kader van een gelijke onderwijskansenbeleid.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 76
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 134
 - Omzendbrief BaO/2005/09: Personeelsformatie scholen in het gewoon basisonderwijs - rubriek 3.1.4.3

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●
Leerlingenevaluatie	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de kleuterschool een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de kleuterschool:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de regelgeving.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.